

[Kulturministeren]

råder, der erfaringsmæssigt påkalder stor international interesse. Disse signaler har ministeriet taget til sig.

Det er også min opfattelse, at konferencens deltagere tilsyneladende tog positivt imod opfordringen til at fortsætte dialogen i de enkelte fagmiljøer bl.a. med henblik på at udarbejde mere konkrete ideer og forslag. I Kulturministeriet har vi i fortsættelse af arrangementet på Brandbjerg haft møde med Dansk Kunstnerråd, og det er tanken at fortsætte med møder af tilsvarende art med andre organisationer og institutioner.

For at imødekomme ønsket om bedre information i fremtiden og at sikre en mere direkte kontakt til Bruxelles har Kulturministeriet nu ansat en kulturråd ved den danske EF-repræsentation i Bruxelles. En rapport om Brandbjergkonferencen er udgivet sammen med en undersøgelse om det indre marked og kulturen: »Ulemper og fordele« ved kultursociolog Peter Duelund. I tilslutning hertil har ministeriet for nylig udgivet en publikation om europæiske kulturstøtteordninger, der fremtræder som supplement til de hjemlige støtteordninger. Med virkning fra 1990 foreslås afsat 1 million kroner, hvoraf de 700.000 kr. tænkes anvendt til konkrete arrangementer og 300.000 kr. til stipendier i europæiske lande for studerende på Kulturministeriets uddannelsesinstitutioner.

Det centrale og overordnede problem med henblik på kultursamarbejdet i relation til EF er, at et produkt, der er resultat af en skabende kunstnerisk proces, kan behandles som en almindelig salgsvare i det indre markeds forstand, og det selv om tilblivelsen er speciel sammenlignet med produktion af varer, forbrugsprodukter og lignende i mere gængs forstand. Det skabende led i den kunstneriske proces i forhold til almindelige forbrugsvarer er og vil være afhængig af særregler, herunder subsidier. Dette forhold gælder ikke blot mindre sprogområder som det danske, men også større som f.eks. det tyske. Måske kunne mange unødige tovtrækkerier og retssager ved EF-Domstolen undgås, såfremt man ved kommende ændringer af EF-traktaten generelt eller konkret ville tage højde for, at kultur og kulturvarer i Det Europæiske Økonomiske Fællesskab skal betragtes og behandles som specielle områder, hvor særlige hensyn gør sig gældende. Sådanne særregler – som regeringen fortsat vil arbejde

aktivt for – skal specielt sikre, at det fortsat er muligt og tilladt at sikre den nationale kultur og dens udvikling. Dette skal omfatte både produktions- og formidlingsleddene og gøre det muligt at yde offentlig kulturstøtte. Som eksempler kan jeg nævne den danske filmlov og biblioteksafgiften. I den aktuelle situation er problemet ikke, at der ydes national støtte, hvilket er anset for både velbegrundet og fuldt acceptabelt også i EF-sammenhæng, men alene at visse støtteordninger kan have en udformning, der kan rumme en forskelsbehandling og påvirke konkurrenceforholdene i EF. Det kunne være ønskeligt at få klare regler, hvorved tvivlen om de nationale støtteordningers udformning kan fjernes.

I nutidens informationssamfund vil kulturel produktion og aktivitet få en stadig stigende betydning for industrilandenes samfundsøkonomi. Ikke mindst de større lande har et skarpt blik for denne udvikling. Det må ses i øjnene, at dette nære samspil mellem kultur, økonomi og information vil sætte sig dybe spor i disse landes internationale samarbejde i alle led.

Disse forhold rækker ikke ved den kendsgerning, at det fortsat er regeringens principielle holdning, at kulturpolitik ligger uden for EF-traktaten – en opfattelse, der i øvrigt deles af de fleste medlemslande, og som vil være regeringens udgangspunkt ved vurderingen af konkrete tiltag i EF-regi.

Det er tillige opfattelsen, at mange i EF-landene i højere og højere grad er opmærksomme på den kendsgerning, at EF-politikken må tilrettelægges således, at man kulturelt set stræber imod at opretholde den europæiske mangfoldighed, nationalt og regionalt. I denne – og ikke i ensretning – ligger rigdommene og mulighederne, ikke blot medlemslandene imellem, men også over for Østlandene og på længere sigt alle stater på kloden.

Også i nordisk sammenhæng gøres der på kulturområdet overvejelser med henblik på det indre marked. For at styrke det nordiske samarbejde har Nordisk Ministerråd som bekendt vedtaget en handlingsplan for det nordiske kultursamarbejde. Denne handlingsplan lægger op til en større og bredere synliggørelse af det nordiske kulturfællesskab, specielt via undervisningssystemerne, medier og udveksling. Nordplusprogrammet og den nordiske filmfond er to eksempler på konkret gennemførelse